

a Moravskoslezské. Proto jest podle § 37 obč. zák., jenž platí podle obdoby (§ 7 obč. zák.) i pro mezimístní právní poměry, použití na souzený případ těchto zákonů, podle nichž proti platnosti sporné koupě není námitek.

### Čís. 13363.

**Převzetím knihovního dluhu ze zápůjčky poskytnuté pivovarem hostinskému nebyl o sobě převzat i závazek hostinského k odběru piva výhradně z věřitelova pivovaru a ke splácení dluhu jen příplatkem na kupní cenu za odebrané pivo.**

**Ručení nabyvatele podle § 1409 obč. zák. nevztahuje se na osobní závazky zcizitelovy, jež podle své povahy převod nepřipouštějí. Nevztahuje se zejména na závazek zcizitele ke splácení zápůjčky jen odběrem piva.**

(Rozh. ze dne 10. března 1934, Rv I 1158/32.)

Žalobce koupil od Františka Š-a hostinec, na němž vázla pro žalovaný pivovar pohledávka ze zápůjčky. Tuto pohledávku žalobce převzal a nabídl napotom její zaplacení žalovanému pivovaru. Žalovaný pivovar nepřijal nabízené placení, odvolává se na to, že podle dlužního úpisu poskytl zápůjčku předchůdci žalobcovu Františku Š-ovi s tím, že František Š. bude odebírat pivo výhradně od žalovaného pivovaru a že bude spláceti zápůjčku příplatkem 10 Kč k ceně za každý odebraný hektolitr piva a že žalobce o tomto závazku Františka Š-a věděl. Žalobce, složiv pak zapůjčený peníz na soudě, domáhal se na žalovaném pivovaru, by byl uznán povinným podepsati výmazní listinu, že pohledávka žalovaného za žalobcem byla již zaplacená a že vzhledem k tomu žalovaný svoluje, by byl proveden výmaz zástavního práva pro tuto pohledávku. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalovaná strana namítla proti žalobnímu nároku, že žalobce převzal od Františka Š-a, jenž mu hostinec čp. 7 v B. prodal, závazek k odběru piva a ke splácení zápůjčky příplatkem 10 Kč k ceně za každý odebraný hektolitr piva. Pro zápůjčku žalovanou stranou Františku Š-ovi dne 25. června 1928 poskytnutou bylo vloženo právo zástavní ve vl. č. 7 poz. kn. pro kat. území B., nebyl však zapsán ve hlavní pozemkové knize závazek k odběru piva a nestal se tedy věcným závazkem. Původní ujednání o závazku k odběru piva a o splácení zápůjčky při tomto odběru váže jen smluvníky a ty, kdož závazek osobně převzali. Žalobce podle kupní smlouvy ze dne 12. září 1930 převzal jen dluh ze zápůjčky na srážku kupní ceny k zaplacení a zúročení, ale tím se nestal ještě osobním dlužníkem žalované strany a nemá v té příčině rozhodující význam, že žalovaná strana již po podání žaloby, ve které žalobce uvádí, že závazek k odběru piva nepřevzal, vyslovuje dopisem ze dne 26. února 1931 souhlas s převzetím dluhu, neboť zaslání tohoto dopisu nepředcházelo ani se strany žalobce ani se strany prodávajícího Františka Š-a prohlášení ke straně žalované, že žalobce přebírá závazek k odběru piva u žalované strany. Aby

mohla býti žaloba zamítnuta, musilo by býti prokázáno, že žalobce převzal osobně proti žalované straně závazek, že bude od ní odebírat pivo a spláceti při tomto odebírání dluh 10 Kč při odběru každého hektolitrů. To dokázáno nebylo, naopak první soud zjistil, že žalobce takový závazek nepřevzal, a nemohlo by býti žalobci na újmu ani, kdyby byl o závazku svého knihovního předchůdce věděl, neboť šlo o závazek osobní a ten musil býti výslovně převzat. Neobstojí ani názor odvolatelův, že žalobce převzal závazek k odebírání piva a ke splácení zápůjčky podle ustanovení § 1409 obč. zák. Třebaže šlo o prodej hostince, tedy o převzetí podniku, nešlo o dluh, nýbrž jen o závazek k odebírání piva a ke splácení zápůjčky při odebírání. Stanovisko odvolatele vedlo by k tomu, že by závazky, které jako věcná břemena nelze vložiti do pozemkových knih, nabyly takto povahy věcných břemen. Rozlišovati pojem dluhů v té míře, jak to žalovaná strana činí, není možné. Podle §§ 904 a 1417 obč. zák. jest určení splatnosti v pochybnosti dáno ve prospěch dlužníka a proto nelze v jeho neprospěch oddalovati přijetí splacení, když chce platiti a nesplatnost není umluvena.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

#### Důvody:

Žalovaná odporovala žalobě a odporuje rozsudku jen názorem, že žalobce jako dlužník musí dodržeti dosavadní způsob splácení, splácení po 10 Kč při odběru 1 hl piva. O jiné, než o způsob a o dobu splácení nejde a jen po této stránce bylo věc právně posouditi, ano žalované nejde o jiné, než aby zůstal nadále v platnosti závazek k odběru piva. Jde v podstatě o tři stěžejní otázky: 1. Zda žalobce převzal s knihovním dluhem ze zápůjčky poskytnuté dovolatelkou Františku Š-ovi i jeho závazek k odběru piva výhradně z pivovaru dovolatelky, pokud se týče ke splácení dluhu jen příplatkem na kupní cenu za odebrané pivo. 2. Zda došlo ku převzetí tohoto závazku ve smyslu ustanovení §§ 1404 až 1408 obč. zák. 3. Zda odpovídá žalobce dovolatelce za tento závazek, převzav hostinský podnik podle § 1409 obč. zák. Ad 1. V tomto směru vyhovuje napadený rozsudek stavu věci a zákonu a jest ve shodě s rozhodnutími čís. 4326 a 5405 sb. n. s., jichž zásad soudy nižších stolic správně použily na případ, o nějž jde, a jenž má stejný skutkový a právní základ. Nejvyšší soud neshledává příčiny, by se v souzeném případě uchýlil od zásad citovaných rozhodnutí, pročť se dovolatelka odkazuje na jejich odůvodnění. Nejde jen o určení způsobu splacení zápůjčky, nýbrž o samostatný osobní závazek vypůjčitelův, jenž, nejsa předmětem zápisu v knize hlavní, nepřešel na nabyvatele domu. Žalobce není tudíž vázán ujednáním o splácení dluhu jen odběrem piva, a byl oprávněn ve smyslu ustanovení §§ 904 a 1417 obč. zák. splatiti dluh kdykoliv hotově. Ad 2. Dovolatelka tvrdila, že došlo mezi žalobcem a Františkem Š-em k ujednání, podle něhož žalobce onen závazek převzal, a že dovolatelka svým dopisem ze dne 26. února 1931 projevila s tímto převzetím dluhu souhlas, čímž prý došlo k úplné asignaci ve smyslu § 1405 obč. zák. Z takového projevu věřitelova může mu však vzejíti přímý nárok proti novému dlužníku ovšem jen, došlo-li skutečně

k úmluvě o převzetí dluhu mezi dosavadním a novým dlužníkem. Než odvolací soud zjistil, že sice žalobce byl upozorněn Františkem Š-em na jeho závazek k odebrání piva výlučně z pivovaru dovolatelova, že však k převzetí tohoto závazku žalobcem nedošlo. Vzhledem k tomu nemá výše zmíněný dopis dovolatelčin významu a je zbytečné zabývat se otázkou, stal-li se tento projev včas. Z obsahu onoho dopisu vychází také najevo, že sama dovolatelka nepředpokládala, že došlo ke zvláštní úmluvě o převzetí dluhu mezi žalobcem a Š-em, nýbrž poukázala jen k převzetí dluhu, nastalému podle jejího mínění převzetím dluhu ze zápůjčky. Ad 3. Oba nižší soudy vyslovily, byť i z různých důvodů, že propinační závazek nelze uznati za dluh ve smyslu § 1409 obč. zák. Otázkou, co rozuměti jest dluhy ve smyslu § 1409 obč. zák., zabýval se nejvyšší soud již ve svém rozhodnutí čís. 7072 sb. n. s. a vyslovil, že dluhy ve smyslu § 1409 obč. zák. jsou nejen dluhy v užším slova smyslu, nýbrž veškeré závazky z doby převzetí. Třebaže se tedy pojem dluhů v § 1409 obč. zák. nevztahuje jen na dluhy peněžité, jest schváliti právní názor odvolacího soudu, že se ručení nabyvatele podle § 1409 obč. zák. nemůže vztahovati k osobním závazkům zcizitelovým, jež podle své povahy nepřipouštějí takový převod. Přisvědčiti jest odvolacímu soudu v tom, že by opačné stanovisko dovolatelčino vedlo k tomu, že by takovým způsobem závazky, které jako věcná břemena do pozemkových knih vložiti nelze, obcházením zákazu zakládání reálných břemen propinačních podle pat. ze dne 7. září 1848 čís. 1080 sb. zák. soud. čís. 1. IX, nabyly povahy věcných břemen, což zajisté III. dílčí novelou nebylo zamýšleno. Účelem této novely bylo chrániti zájmy věřitelů, kteří poskytli majiteli podniku osobní úvěr spoléhající na aktiva podniku, zájmy ty však chráněny jsou v případě, o jaký se v tomto sporu jedná, již tím, že přejímatel podniku odpovídá za dluh ze zápůjčky, nikoliv však za závazek ke splacení zápůjčky jen odběrem piva, čímž nikterak není ohrožena důvěra věřitelova, že své pohledávání vydobude z aktiv podniku. Není proto v právu námitka, že žalobce jest oprávněn splatiti dluh svůj jen odběrem piva, jak to žalovaná měla umluveno s Františkem Š-em. Tvrzení žaloby o složení dluhu na soudě pokládati jest podle § 267 c. ř. s. za doznané, ana je dovolatelka v řízení před první stolicí nepopřela, ač šlo o údaj pro spor rozhodný, a žalovaná, nebyla-li o složení přímo zpravena, mohla se o pravdivosti tvrzení toho snadno přesvědčiti. Nebylo tudíž důvodu a předpokladu, že žalobce tvrdí nepravdu. Složení peněz stalo se tudíž po právu ve smyslu § 1425 obč. zák., a byl tím žalobce podle téhož ustanovení zákona zproštěn svého závazku, a je podle § 1426 obč. zák. oprávněn požadovati vydání kvitance a výmazní listiny.

### Čís. 13364.

**Úprava pachtovného podle vládního nařízení ze dne 29. července 1933, čís. 164 sb. z. a n.**

**Nejde o »ujednání pachtovného« ve smyslu § 1 vládního nařízení, byla-li pachtýři poskytnuta sleva z ujednaného pachtovného.**

(Rozh. ze dne 10. března 1934, R II 15/34.)